

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/171/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319201224
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6319201224.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Ivce Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša, v spore žalobkyne M. O., nar. XX. XX. XXXX, bydliskom N., A. XXXX/X, zastúpenej advokátom M. O. C., V. kancelária v N., N. D. X/A, proti žalovaným 1/ Bc. M. Englerovi, nar. XX. XX. XXXX, bydliskom N. N., N. XXXX/XX a 2/ S. S., nar. XX. XX. XXXX, bydliskom T. N., C. XXXX/XX, o vydanie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu P. súdu Brezno č. k. 9C/20/2019-40 zo dňa 26. 06. 2019, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e.
- II. Žalovaným v rade 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobkyňa domáhala, aby uložil žalovanému v rade 1/ povinnosť zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami v kat. úz. N., evidovanými P. úradom N., odbor katastrálny, zapísanými na LV č. XXXXX, ako parc. KN-C č. XXXX/XX, trvalý trávny porast o výmere X.XXX m², parc. KN-C č. XXXX/XX, trvalý trávny porast o výmere XXX m², parc. KN-C č. XXXX/XX, trvalý trávny porast o výmere XX m², parc. KN-C č. XXXX/XX, trvalý trávny porast o výmere XXX m², parc. KN-C č. XXXX/XX, trvalý trávny porast o výmere XXX m², zapísanými na LV č. XXXXX, ako parc. KN-C č. XXXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², v spoluvlastníckom podiele 3, a to vrátane ich prevodu, zaťaženia v prospech inej osoby, zriadenia akéhokoľvek práva zodpovedajúceho vecnému bremenu alebo akéhokoľvek iného zaťaženia a žalovanej v rade 2/ povinnosť zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami v kat. úz. N., evidovanými P. úradom N., odbor katastrálny, zapísanými na LV č. XXXXX, ako parc. KN-C č. XXXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², v spoluvlastníckom podiele X/X a to vrátane ich prevodu, zaťaženia v prospech inej osoby, zriadenia akéhokoľvek práva zodpovedajúceho vecnému bremenu alebo akéhokoľvek iného zaťaženia.

2. D. neodkladného opatrenia žalobkyňa odôvodnila tým, že je výlučnou vlastníčkou pozemkov zapísaných na LV XXXX v kat. úz. N. parc. KN-C č. XXXX/X, trvalý trávny porast o výmere XX.XXX m², parc. KN-C XXXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², parc. KN-C č. XXXX, záhrada o výmere X.XXX m² a parc. KN-C č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XXX m² a ďalej spoluvlastníčkou rodinného domu súp. č. XXXX postaveného na parc. KN-C č. XXXX v podiele 1, ktorý je zapísaný na LV č. XXXXX pre kat. úz. N.. Na prístup k uvedeným nehnuteľnostiam žalobkyňa ako aj jej právni predchodcovia užívala pozemok parc. KN-C č. XXXX/X, ktorý bol zakreslený do katastrálnej mapy zrejme v rámci technicko-hospodárskeho mapovania v polovici XX.-tych rokov. R. a jej právny predchodcovia nehnuteľnosti evidované ako parc. KN-C č. XXXX/X nerušene užívali od roku XXXX do roku XXXX. V tom čase pozemky susediace s pozemkami žalobkyne, zapísané na LV XXXX začal skupovať žalovaný v rade X/, ktorý na základe geometrického plánu odkúpené pozemky rozdelil, zrejme

za účelom výstavby rodinných domov. D. z novovytvorených pozemkov zasiahli priamo do žalobkyňou využívanej prístupovej cesty, parc. KN-C č. XXXX/X a to pozemky parc. KN-C XXXX/XX, KN-C č. XXXX/XX, KN-C č. XXXX/XX, KN-C č. XXXX/XX, KN-C č. XXXX/XX a čiastočne KN-C č. XXXX/X. R. v rade 1/ žalobkyni oznámil, že pozemky mieni užívať, resp. predať a nesúhlasí, aby ich využívala v rozsahu pôvodnej parcely KN-C č. XXXX/X na prístup k jej nehnuteľnostiam a navrhol jej prístup cez jeho pozemky parc. KN-C č. XXXX/X a KN-C č. XXXX/X. R. si dala vypracovať zmluvu o zriadení vecného bremena, spočívajúcu v práve prechodu peši, nákladným, osobným autom, stavebnými strojmi cez pozemok KN-C č. XXXX/X, ktorý je v spoluvlastníctve žalovaných 1/ a X/. R. 1/ s bezodplatnosťou zmluvy o zriadení vecného bremena nesúhlasil, výhrady mal k tomu, že sa nerokovalo so žalovanou X/, ktorej predal spoluvlastnícky podiel k 1. G. žalovaný 1/ predmetné pozemky odpredáva, žalobkyňa by sa mohla dostať do bezvýhodiskovej situácie, ak by boli pozemky odpredané tretím osobám. R. v rade 2/ odkúpila spoluvlastnícky podiel na dotknutej prístupovej ceste, parc. KN-C č. XXXX/X do pôvodnej prístupovej cesty k jej domu zasahuje. Ak by nedošlo k dohode o umožnení prístupu k jej nehnuteľnostiam, žalobkyňa sa bude domáhať rozhodnutia vo veci samej určením vlastníctva prístupovej cesty, resp. pozemku, ktorý bol dosiaľ takto využívaný.

3. Okresný súd z priloženej pozemkovej mapy so zakreslením dotknutej prístupovej cesty a snímky ortofotomapy zistil, že sporná prístupová cesta, pôvodne vedená ako parc. KN-C č. XXXX/X prechádza cez pozemok parc. KN-C XXXX/X, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/ a 2/ a cez pozemky vo výlučnom vlastníctve žalovaného 1/, parc. KN-C č. XXXX/XX, KN-C č. XXXX/XX, KN-C č. XXXX/XX a KN-C č. XXXX/XX a ďalej cez pozemok parc. KN-C XXXX/XX. Žalobkyňa vyslovila obavy o prístup k ňou užívaným nehnuteľnostiam, ale súd nemal osvedčené, že súčasne neexistuje žiadna iná možnosť fyzického prístupu žalobkyne k jej nehnuteľnostiam. Z predloženej mapy je zrejmé, že časť prístupovej cesty na pozemku žalobkyne parc. KN-C č. XXXX/X je napojená na vybudovanú prístupovú cestu na pozemku parc. KN-C XXXX/X v podielovom spoluvlastníctve žalovaných a z tvrdení žalobkyne je zrejmé, že vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ je sporná najmä otázka bezodplatnosti zriadenia vecného bremena. R. tak neosvedčila základné skutočnosti o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ako dôvod na vydanie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2, písm. c), písm. d) CSP. Žalobkyni nič nebráni domáhať sa práva na súde žalobou o určenie vlastníckeho práva k pozemku, ktorý dosiaľ užívala ako prístupovú cestu.

4. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2, písm. c), písm. d), § 329 CSP. Žalovaní 1/ a 2/ boli v celom rozsahu úspešní, ale trovy im nevznikli, a preto im v zmysle § 255 ods. 1 CSP okresný súd náhradu trov nepriznal.

5. Žalobkyňa vo včas podanom odvolaní zo dňa 15. 07. 2019 namietala, že okresný súd nemal preukázané, že žalobkyňa mala od polovice roka 2017 vedomosť, že 1/ žalovaný po odkúpení pozemkov nechal vypracovať geometrický plán, ktorým zrušil zákres pôvodnej prístupovej cesty žalobkyne. Vtedy sa žalobkyňa len dozvedela, že žalovaný 1/ odkúpil pozemky priamo susediace s jej nehnuteľnosťami a upozornila ho na zriadenú prístupovú cestu. Na to bolo dohodnuté, že žalovaný vyčlení prístupovú cestu k pozemkom tak, aby žalobkyňa mala prístup s rodinnému domu a vlastným pozemkom. Žalovaný na stretnutí označil, kadial' by v prírode mala viesť nová prístupová cesta. V polovici roka 2018 žalobkyňa začala na prístup k rodinnému domu používať časť označenú žalovaným v 1/ rade. Žalobkyňa požadovala zriadenie vecného bremena v práve prechodu a prejazdu na jej pozemky. Požadovanú zmluvu žalovaný v rade 1/ nepredložil a komunikácii sa vyhýbal. V máji 2019 žalobkyňa zistila, že žalovaný začal pozemky rozpredávať, spoluvlastnícky podiel na parc. KN-C č. XXXX/X, ktorá je v prístupe na pozemky žalobkyne ťažisková, žalovaný v rade 1/ predal žalovanej v rade 2/. Návrh žalovaného adresovaný žalobkyni na odkúpenie spoluvlastníckeho podielu na parc. KN-C č. XXXX/X považuje za nemiestny, lebo žalobkyňa žalovanému navrhla, že si nebude uplatňovať vlastnícke právo k pôvodnej prístupovej ceste, ak jej žalovaný zabezpečí prístup k jej nehnuteľnostiam zriadením vecného bremena. Pôvodná prístupová cesta mala neporovnateľne väčšiu výmeru a vyššiu hodnotu. Ak nedôjde k dohode, žalobkyňa nebude mať inú možnosť, ako domáhať sa určenia vlastníctva v rozsahu pôvodnej prístupovej cesty a ak by žalovaný v rade 1/ odpredal aj tieto pozemky, situácia žalobkyne by sa značne sťažila. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd jej návrhu neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel.

6. Žalovaný v rade 1/ vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že predmetné nehnuteľnosti nadobudol ešte v roku 2007, čo je zrejme z LV č. XXXXX. Dotknutá parcela a ostatné nikdy nepatrili žalobkyni, čo je zrejme z údajov v katastri nehnuteľností, nemala k nim vecné ani obligačné právo a pôvodná úzka rozbitá neudržiavaná poľná cesta bez podložia nikde neevidovaná, bola na pozemkoch pôvodnej vlastníčky O. R., od ktorej ich odkúpil žalovaný. Do roku 2017 ani potom žalovaný žalobkyňu ani iné osoby chodiace do rodinného domu žalobkyne v prechode neobmedzoval ani na pôvodnej ceste ani na súčasnej súkromnej komunikácii, na ktorú je napojená prístupová cesta žalobkyne. Žalovaný sa na pozemku so žalobkyňou rozprával len 31. 05. 2017, kedy jej v prítomnosti znalca a právnik vysvetlil svoje zámery a oboznámil s rozparcelovaním pozemkov a novou trasou prístupovej cesty. O žiadnom zriadení vecného bremena nebolo jednané. Na stretnutí bol prítomný aj starší syn žalobkyne, ktorý žiadal cestu rozšíriť tak, aby mohol jazdiť aj s dlhým vozidlom či stojom. Žalobkyňa ani jej synovia sa k výkresovej časti geometrického plánu, ktorú im bola odovzdaná, nevyjadrili a žalovaný nechal geometrický plán overiť a na svoje náklady vybudoval súčasnú prístupovú cestu, ktorú žalobkyňa a jej synovia nerušené užívajú. Žalobkyňa nepožiadala o zriadenie vecného bremena, toho sa začal domáhať jej mladší syn O. O., na čo žalobca za súčasného stavu nemá dôvod. Potom, ako bol žalobcovi doručený návrh O. O., žalobca mu v odpovedi vytkol vecné a právne nedostatky. O podaní žaloby žalobkyňa žalovaného neinformovala, o súdnom konaní nemal doteraz vedomosť, postup protistrany považuje za nekorektný. Navrhol rozhodnutie okresného súdu potvrdiť.

7. Žalovaná v 2/ rade sa k odvolaniu nevyjadrila.

8. Krajský súd ako súd odvolací prejednal odvolanie a napadnuté rozhodnutie bez nariadenia pojednávania na jeho prejednanie (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. c), písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby
c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. V posudzovanej veci žalobkyňa svoj návrh odôvodnila tvrdením, že žalovaný chce pozemky, cez ktoré vedie jej prístupová cesta, predať. Nesúhlasí, aby ich využívala v pôvodnom rozsahu na prístup k jej nehnuteľnostiam a navrhol jej iný prístup cez jeho pozemky. Keďže žalovaný 1/ predmetné pozemky odpredáva, žalobkyňa by sa mohla dostať do bezvýhodiskovej situácie, ak by boli pozemky odpredané tretím osobám. Voči žalovanej v rade 2/ svoj návrh odôvodnila tým, že odkúpila spoluvlastnícky podiel na dotknutej príjazdovej ceste, parc. KN-C č. XXXX/X, ktorá zasahuje do pôvodnej prístupovej cesty.

11. Rozhodnutie okresného súdu bolo vecne správne. Žalobkyňa požaduje, aby žalovaní nenakladali s nehnuteľnosťami v ich vlastníctve, pričom sama sa domáha práva prístupovej cesty k svojim nehnuteľnostiam cez tieto pozemky. Taká formulácia neodkladného opatrenia neprímerane obmedzuje žalovaných vlastníkov nehnuteľností, pričom žalobkyňa ani neosvedčila naliehavosť úpravy pomerov, keďže z jej návrhu nie je zrejme, či chce využívať prístupovú cestu po novozriadených pozemkoch vo vlastníctve žalovaných, ako jej navrhol žalovaný v 1/ rade alebo bude trvať na určení vlastníckeho práva k pôvodnej prístupovej ceste. Žalobkyňa mala predovšetkým jednoznačne uviesť, akým spôsobom chce svoje právo prístupovej cesty realizovať a predložiť geometrický plán alebo taký mapový podklad, na základe ktorého by bolo možné podmienky prístupovej cesty posúdiť. Okresný súd rozhodnutie odôvodnil tým, že z návrhu nemal osvedčené, že neexistuje žiadna iná možnosť fyzického prístupu žalobkyne k jej nehnuteľnostiam. a z tvrdení žalobkyne je zrejme, že vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ je sporná najmä otázka bezodplatnosti zriadenia vecného bremena, ktorá však pre odôvodnenie navrhovaného neodkladného opatrenia a úpravy pomerov nemá význam. K uvedenému odvolací súd dodáva, že žalobkyňa neosvedčila, aké právo žalobkyne je zo strany žalovaných v rade 1/ a 2/ ohrozené, ani skutočný dôvod na dočasnú úpravu pomerov, ktorú navrhla.

12. Z návrhu, ale aj vyjadrenia žalovaného v 1/ rade, vyplýva, že žalovanej vytvoril na svojich pozemkoch prístupovú cestu a umožnil žalobkyni užívanie. Žalobkyňa neuviedla, ako a čím je zo strany žalovaných 1/ a 2/ užívanie prístupovej cesty obmedzované, čo je základný predpoklad toho, aby vôbec osvedčila neodkladnosť úpravy pomerov t. j. dôvodnosť neodkladného opatrenia. Z návrhu neodkladného opatrenia tiež vyplýva zjavný nepomer v dotknutých právach žalobkyne a v neprospech žalovaných, lebo od žalovaných požaduje zdržať sa po bližšie neurčenú dobu akéhokoľvek výkonu ich vlastníckych práv k nehnuteľnostiam, hoci právny titul a existenciu vlastníckeho práva žalovaných žalobkyňa ničím nespochybnila. Súčasne žalobkyňa sama má aj za doterajšieho stavu právo tieto pozemky, ku ktorým nepreukazuje žiadny právny nárok, užívať ako prístupovú cestu.

13. Žalobkyňa síce uviedla, že ak by nedošlo k dohode o umožnení prístupu k jej nehnuteľnostiam, bude sa domáhať rozhodnutia vo veci samej určením vlastníctva prístupovej cesty, resp. pozemku, ktorý bol dosiaľ takto využívaný, ale uvedeným tvrdením potrebu neodkladného opatrenia neosvedčila, lebo z neho vyplýva iba domnelý predpoklad, že k dohode nedôjde. Navyše žalobkyňa nevysvetlila, čo rozumie pod „určením vlastníctva prístupovej cesty“, t. j. či zriadenie vecného bremena na pozemku vo vlastníctve žalobcov, alebo určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré doteraz žalobkyňa, resp. jej právni predchodcovia využívali ako prístupovú cestu.

14. Odvolanie žalovanej nebolo dôvodné. Žalovaná neosvedčila, že by jej žalovaní v rade 1/ a 2/ bránili v užívaní prístupovej cesty alebo že by dohodu so žalobkyňou odmietali.

15. O nároku na náhradu trov konania rozhoduje súd v zmysle § 262 ods. 1 CSP v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a podľa jeho výsledku v zmysle § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní boli úspešní žalovaní, ale žiadne trovy odvolacieho konania im nevznikli, preto krajský súd rozhodol, že im náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

16. Rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) § 428 CSP.

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením (§ 332 ods. 1 CSP).